

ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

- Μία σύμβαση που δημιουργεί χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο σε μία οντότητα και χρηματοοικονομική υποχρέωση ή συμμετοχικό τίτλο (τίτλο καθαρής θέσης σε μία άλλη οντότητα).
- Χρηματοδοτικά εργαλεία απαντώνται σε όλα τα στοιχεία της λογιστικής ισότητας (ενεργητικό, υποχρεώσεις και καθαρή θέση).

Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (financial assets)

1. Μετρητά.
 2. Στοιχείο καθαρής θέσης μιας άλλης οντότητας.
 3. Συμβατικό δικαίωμα:
 - a) για λήψη μετρητών ή άλλου χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου από μια άλλη οντότητα, ή
 - b) για ανταλλαγή χρηματοοικονομικών στοιχείων ή υποχρεώσεων με μια άλλη οντότητα υπό συνθήκες που είναι ενδεχομένως ευνοϊκές για την οντότητα.
 4. Μια σύμβαση η οποία θα, ή μπορεί να, διακανονιστεί με τους τίτλους καθαρής θέσης της ίδιας της οντότητας, και επιπλέον κάποιες άλλες προϋποθέσεις
- Μόνο τα (1), (2) και (3^α) εξετάζονται στο πλαίσιο του μαθήματος.

Επιλεγμένοι λογαριασμοί χρηματοοικονομικών στοιχείων

- Πελάτες
- Αξιόγραφα εμπορικών απαιτήσεων (δηλ., γραμμάτια, συναλλαγματικές, κλ.π.)
- Χορηγηθέντα δάνεια
- Επενδύσεις
 - Διακρατούμενες έως τη λήξη επενδύσεις
 - Διαθέσιμα για πώληση
 - Εμπορικό χαρτοφυλάκιο
- Συμμετοχές
- Προπληρωμένα έξοδα και δουλευμένα έσοδα περιόδου
- Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Μέθοδοι Λογιστικοποίησης των Επενδύσεων σε Μετοχές

- Μέθοδος του Κόστους
- Μέθοδος της Καθαρής Θέσης
- Μέθοδος της Εύλογης Αξίας
 - Μέσω της ΚΑΧ (μετοχές κρατούμενες για εμπορία)
 - Μετοχές διαθέσιμες για πώληση
- Σε όλες τις μεθόδους
- Αρχική αναγνώριση στην τιμή κτήσης
- Τα έξοδα αγοράς χρεογράφων προσauξάνουν την τιμή κτήσης (ΕΛΠ)

Μέθοδος	ΚΘ	Κόστους	ΕΑ - ΚΑΧ	ΕΑ – ΙΚ
Αρχική Αναγνώριση	Κόστος	Κόστος	Κόστος	Κόστος
Εισόδημα (ΚΑΧ)	Κέρδη που Αναλογούν	Μερίσματα	Μερίσματα + Διαφ. Αποτ.	Μερίσματα
Μεταγενέστερη Αποτίμηση	Κόστος + Εισόδημα - Μερίσματα (έλεγχος απομείωσης)	Κόστος (έλεγχος απομ.)	Εύλογη Αξία	Εύλογη Αξία
Αναγνώριση στα ΙΚ				Διαφορά Αποτίμησης
Μερίσματα	Μείωση Συμμετοχών	Έσοδο (ΚΑΧ)	Έσοδο (ΚΑΧ)	Έσοδο (ΚΑΧ)

19

Μέθοδος του Κόστους

- Έσοδο αναγνωρίζεται με τη διανομή μερίσματος
- στην απογραφή τέλους χρήσης αποτίμηση στην κατ' είδος χαμηλότερη αξία μεταξύ τιμής κτήσης και τρέχουσας αξίας

Μέθοδος της ΕΑ μέσω ΚΑΧ

- Έσοδο αναγνωρίζεται με τη διανομή μερίσματος
- στην απογραφή τέλους χρήσης αποτίμηση στην τρέχουσα αξία
- Η διαφορά αποτίμησης αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα

Μέθοδος της ΕΑ μέσω ΙΚ

- Έσοδο αναγνωρίζεται με τη διανομή μερίσματος
- στην απογραφή τέλους χρήσης αποτίμηση στην τρέχουσα αξία
- Η διαφορά αποτίμησης αναγνωρίζεται στα Ίδια Κεφάλαια
- Η διαφορά αποτίμησης μεταφέρεται στα αποτελέσματα χρήσης όταν η μετοχή πουληθεί

Έννοια τρέχουσας αξίας μετοχής: Δεν προσδιορίζεται.

Για εισηγμένους στο Χρηματιστήριο τίτλους μπορεί να είναι η τιμή κλεισίματος της τελευταίας ημέρας της χρήσης ή η μέση τιμή κλεισίματος ενός χρονικού διαστήματος (π.χ. τον τελευταίο πριν από την απογραφή μήνα.

Αν η διοίκηση της εταιρείας κρίνει ότι η χρηματιστηριακή τιμή δεν αντιπροσωπεύει την εύλογη αξία, απαιτείται αποτίμηση της μετοχής.

Ομοίως, απαιτείται αποτίμηση όταν η μετοχή δεν είναι εισηγμένη.

Παράδειγμα 1

Η επιχείρηση ΑΒΓ απέκτησε την 1/1/20Χ1 100 (από τις 1.000) μετοχές της ΧΨΖ προς €50 την μετοχή. Στην χρήση 20Χ1, η ΧΨΖ πραγματοποίησε κέρδη ύψους €70.000 και μοίρασε μέρισμα ύψους € 30.000. Στις 31/12/20Χ1 η τρέχουσα αξία της μετοχής της ΧΨΖ ήταν € 60. Την 1/1/20Χ1 όλες οι μετοχές πουλήθηκαν προς € 65 την μετοχή. Ζητούνται οι σχετικές ημερολογιακές εγγραφές στα βιβλία της ΑΒΓ.

Παραλλαγή: Η άσκηση να λυθεί ξανά υποθέτοντας ότι η τρέχουσα αξία της μετοχής της ΧΨΖ στις 31/12/20Χ1 ήταν € 40.

Παράδειγμα 2

Διενεργείστε στα βιβλία της ΑΒΓ τις ημερολογιακές εγγραφές που προκύπτουν από τα παρακάτω γεγονότα:

15/4/20Χ5: Αγορά 1.000 μετοχών της ΧΨΖ Α.Ε. προς 10 Ευρώ το τεμάχιο. Τα έξοδα αγοράς ανέρχονται σε 100 Ευρώ.

20/6/20Χ5: Η Γενική Συνέλευση των μετόχων της ΧΨΖ α.ε. αποφασίζει τη διανομή μερίσματος 2 Ευρώ ανά μετοχή.

3/7/20Χ5: Η ΑΒΓ εισπράττει το μέρισμα.

31/12/20Χ5: Διαπιστώνεται ότι η τρέχουσα αξία της μετοχής της ΧΨΖ είναι 7 Ευρώ.

12/2/20Χ6:

(α) Οι μετοχές πωλούνται προς € 9 η μία.

Εναλλακτικά:

(β) Οι μετοχές πωλούνται προς € 12 η μία.

Παράδειγμα 3 (Μετοχές – Μέθοδοι Αποτίμησης)

Διενεργείστε τις ημερολογιακές εγγραφές που προκύπτουν από τα παρακάτω γεγονότα υποθέτοντας:

(α) ότι τα έξοδα αγοράς και πώλησης των μετοχών ανέρχονται σε 1% της αξίας της συναλλαγής και

(β) για την λογιστική παρακολούθηση των μετοχών η επιχείρηση εφαρμόζει την μέθοδο F.I.F.O σε καθεστώς διαρκούς απογραφής..

1) Αγορά 1.000 μετοχών της ΕΤΕ προς 6 Ευρώ το τεμάχιο.

2) Αγορά 2.000 μετοχών της ΕΤΕ προς 7 Ευρώ το τεμάχιο.

3) Πωλούνται 2.000 από τις μετοχές προς 9 Ευρώ.

4) Πωλούνται 300 από τις μετοχές προς 5 Ευρώ (F.I.F.O.).

5) Η ΕΤΕ ανακοινώνει μέρισμα 2 Ευρώ ανά μετοχή.

6) Τα μερίσματα κατατίθενται στο λογαριασμό όψεως της επιχείρησης

Επενδύσεις σε Ομόλογα (Ετήσιας διάρκειας)

- Με την αγορά καταβάλλεται η ονομαστική αξία και με τη λήξη τους εισπράττεται η ονομαστική αξία και οι δουλευμένοι τόκοι
- Εφόσον η αγορά γίνει την ημερομηνία εκδόσεως, καταβάλλεται μόνο η ονομαστική αξία.
- Εφόσον η αγορά γίνει σε ημερομηνία μεταγενέστερη της ημερομηνίας έκδοσης, στο αντίτιμο περιλαμβάνονται και οι δουλευμένοι μέχρι εκείνη την ημερομηνία τόκοι
- Στην απογραφή τέλους εμφανίζονται οι δουλευμένοι τόκοι σε μεταβατικό λογαριασμό του ενεργητικού ως «Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα»

Παράδειγμα 4 (Ομόλογα – Αγορά την ημερομηνία Έκδοσης)

Η ανώνυμη εταιρία ΑΒΓ αγόρασε την 1/9/20Χ0 τραπεζικά ομόλογα εκδόσεως 1/9/20Χ0, επιτοκίου 18% και ονομαστικής αξίας 1.000 €. Τα παραπάνω χρεόγραφα κράτησε μέχρι τη λήξη τους οπότε και τα ρευστοποίησε. Διενεργείστε τις σχετικές ημερολογιακές εγγραφές

Παράδειγμα 5 (Ομόλογα – Αγορά σε μεταγενέστερη ημερομηνία χωρίς αλλαγή επιτοκίων)

Η ανώνυμη εταιρία ΑΒΓ αγόρασε την 1/10/20Χ0 τραπεζικά ομόλογα εκδόσεως 1/9/20Χ0, επιτοκίου 18% και ονομαστικής αξίας 1.000 €. Τα παραπάνω χρεόγραφα κράτησε μέχρι τη λήξη τους οπότε και τα ρευστοποίησε.

Προσδιορίστε την τιμή αγοράς των ομολόγων και διενεργείστε τις σχετικές ημερολογιακές εγγραφές

Παράδειγμα 6 (Ομόλογα – Αγορά σε μεταγενέστερη ημερομηνία με αλλαγή επιτοκίων)

Η ανώνυμη εταιρία ΑΒΓ αγόρασε την 1/10/20Χ0 τραπεζικά ομόλογα εκδόσεως 1/9/20Χ0, επιτοκίου 18% και ονομαστικής αξίας 1.000 € αντί € 915.

(α) Τα παραπάνω χρεόγραφα κράτησε μέχρι τη λήξη τους οπότε και τα ρευστοποίησε.

Διενεργείστε τις σχετικές ημερολογιακές εγγραφές

(β) Τα ομόλογα πωλήθηκαν την 1/12/20Χ0 αντί € 980.

Διενεργείστε τις σχετικές ημερολογιακές εγγραφές

Επενδύσεις σε Έντοκα Γραμμάτια (ετήσιας διάρκειας)

- Με την αγορά καταβάλλεται η παρούσα αξία και με τη λήξη τους εισπράττεται η ονομαστική αξία.
- Αναγνωρίζονται μη δουλεμένοι τόκοι

Παράδειγμα 7 (Έντοκα Γραμμάτια– Αγορά την ημερομηνία Έκδοσης)

Η ανώνυμη εταιρία ΑΒΓ αγόρασε την 1/9/20Χ0 έντοκα γραμμάτια ελληνικού δημοσίου εκδόσεως 1/9/20Χ0 ονομαστικής αξίας 1.000 €, αντί 833 €. Τα παραπάνω χρεόγραφα κράτησε μέχρι τη λήξη τους οπότε και τα ρευστοποίησε. Διενεργείστε τις σχετικές ημερολογιακές εγγραφές